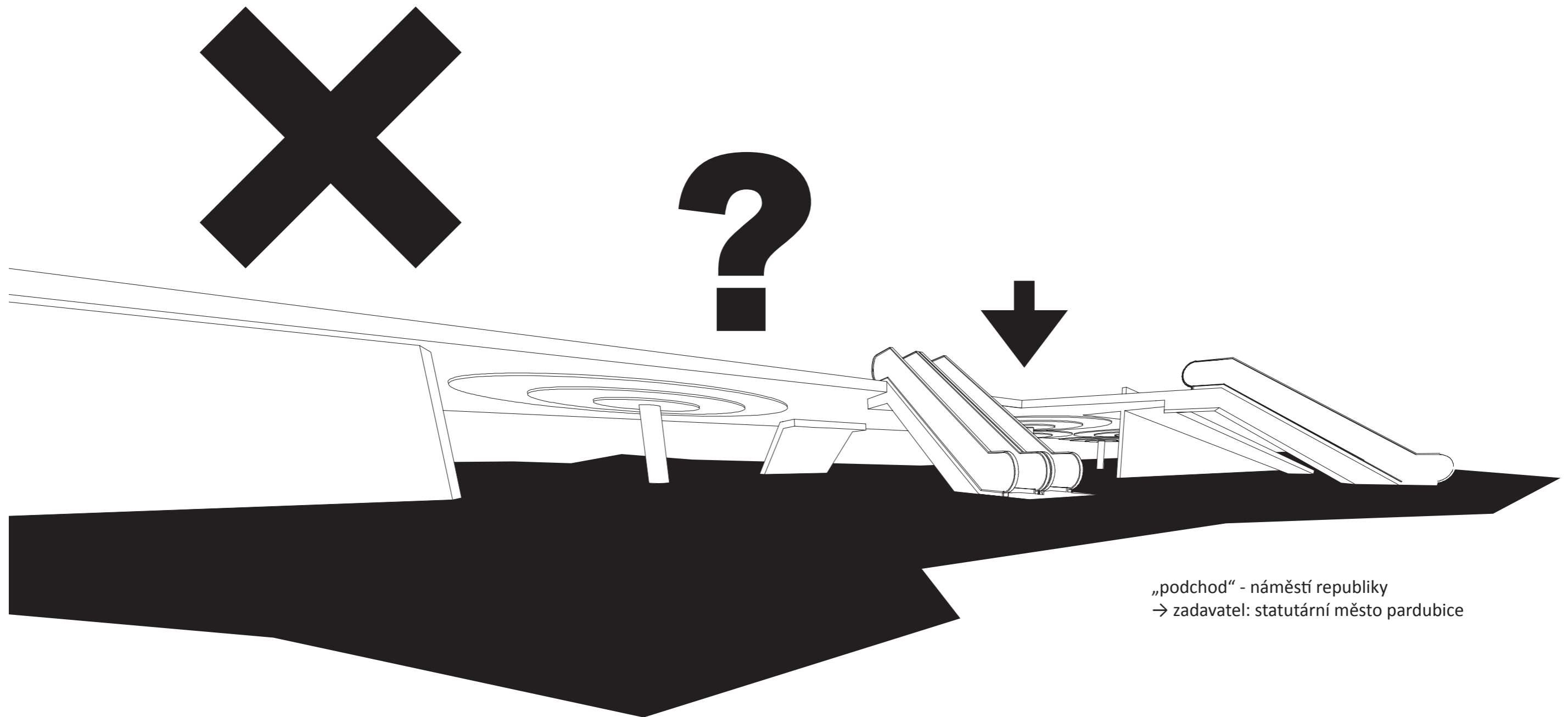

m;*age → architektura

architektonická a grafická kancelář mixage s.r.o. | www.mixage.cz
kostelní 107, 530 02 pardubice | +420 777 312 441 | +420 774 666 107

„podchod“ - náměstí republiky
→ zadavatel: statutární město pardubice

te*tová část

„PODCHOD“ – NÁMĚSTÍ REPUBLIKY

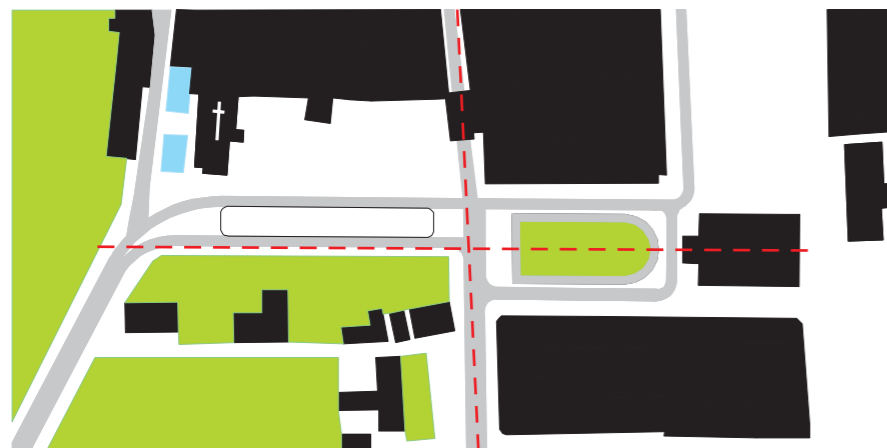
HISTORIE

Pro prostorový vývoj dnešního náměstí Republiky byla zásadní první polovina 20. století. Náměstí vznikalo z prostoru, který byl hraniční osou mezi starým městem a zástavbou za hradbami. Původně byl součástí hradebního systému, který tvořilo rameno řeky Chrudimky.

do konce 19. století

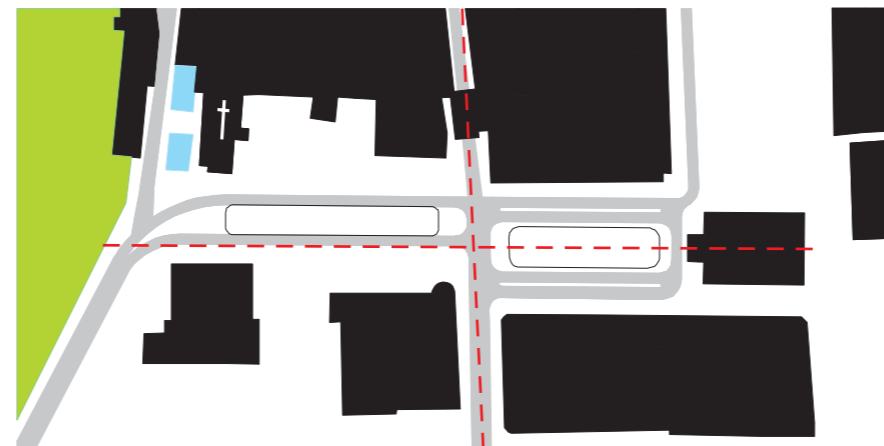
Prvním důležitým momentem bylo postavení městského divadla, které bylo dokončeno roku 1909, a vytvořilo jižní hranici náměstí. Palác Hybských definoval západní hranu náměstí. Po zasypaní řeky (1910) a po výstavbě spořitelny (1917) je již jasně definována i východní část náměstí. Severní část náměstí je rozvolněna a hrana je vytvořena spíše dopravní spojnici na Wilsonovu třídu (dnešní třída Míru).

do roku 1925

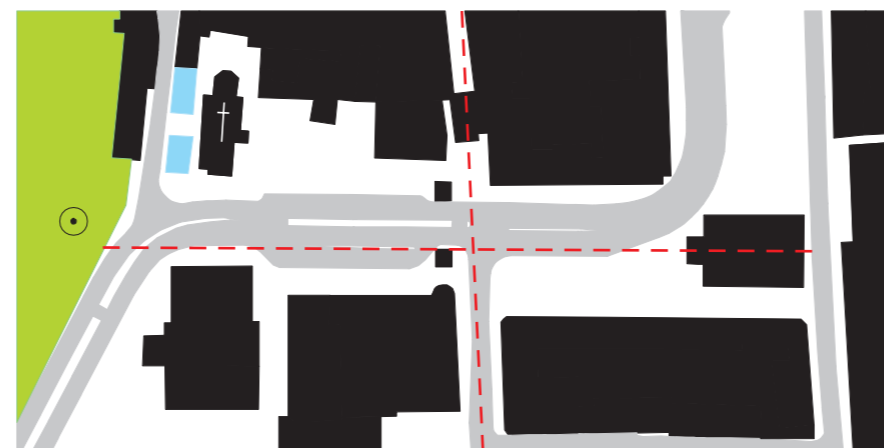
Vstup moderní architektury solitérních objektů hotelu Grand (1931) a Agrobanky (1925) (dnešní Komerční banka) od arch. Gočára znamenal protažení prostoru náměstí v severojižní ose.

Objekty však nerespektovaly již definované uliční čáry. K solitérům Gočárových domů přibyl objekt průmyslového muzea od arch. Machoně (1931)

do roku 1955

naproti kostelu sv. Bartoloměje, který byl spíše součástí areálu výstav. Prostor před zvonící zůstal nezastavěn. Tento stav přetrval do dnešních dnů s tím rozdílem, že do takto vymezeného prostoru razantně zasáhla doprava, která tudy našla nejjednodušší cestu a dnes je jedním ze dvou východo-západních průtahů městem. Jsou známy návrhy arch. Gočára, který se snažil severní část náměstí uzavřít v místech Agrobanky, ve skutečnosti se „point de vues“ severní hrany stalo tendenční sousoší s osvoboditelem – rudoarmějcem.

dnešní stav

HODNOCENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU

Stávající prostor je spíše torzem náměstí a dopravním průtahem města, než prostorem určeným obyvatelům. Dominantu náměstí paradoxně netvoří zajímavá architektura, ale čtyřpruhový dopravní průtah městem. Umocněním hlavní role automobilové dopravy bylo vybudování podchodu, který již dnes neplní svou funkci; jeho vystouplé „vředy“ jsou výrazným prvkem náměstí, který vytváří pohledovou bariéru. Důraz na dopravní řešení bylo dekapitací starého města, které by mělo být chloubou Pardubic. Toto odseknutí starého města je hlavně bariérou pro plynulý provoz chodců, kteří jsou živou tekutinou ulic pro jejich komerční

život. Zároveň je toto místo pojítkem mezi starou a novou částí Pardubic, je vstupní branou do starého města a historicky zajímavým prostorem.

SWOT – ANALÝZA

S – strength (síla) +

- + centrální poloha
- + snadná dostupnost (dopravní uzel MHD)
- + kulturní a historické památky města
- + historické společenské centrum města
- + kvalitní architektura
- + prostorový potenciál místa

W – weakness (slabé stránky) -

- křížení pěší a automobilové dopravy
- prostorová neuzavřenost
- provozní důraz na dopravu
- rozostření hranice náměstí – nečitelnost
- oslabující urbální prvky náměstí (podchod, různé povrchy dlažby, esteticky dožitý mobiliář, ...)
- potlačení pěší komunikace – příčné osy náměstí

O – opportunities (příležitost) *

- * vytvoření soustavy veřejných prostor tř. Míru, nám. Republiky, Pernštýnské nám., které se stanou historickým, kulturním, správním a turistickým centrem Pardubic
- * turistické zatraktivnění náměstí
- * může se stát branou do starého města
- * atraktivní a živý prostor - lepší investiční příležitosti pro vznik služeb

T – threats (hrozby) !

- ! nárůst dopravy vyžadující opětovné zkapacitnění komunikace
- ! odříznutí vnitřního jádra od okolního města pro pěší, vedoucí k zániku komerčních služeb v centrální části a její celkové umrtvení v porovnání s okolím
- ! stagnace prostorového vývoje – nedefinování prostoru náměstí
- ! zachování rušivých elementů prostoru náměstí (výstupy podchodu)

Na základě analýzy jsme definovali základní a důležitá východiska řešení:

- zachování automobilové dopravy – (v dohledné době není reálné dopravu minimalizovat či vytěsnit)
- při zachování automobilové dopravy dát stejný prostor chodcům
- jasně definovat co je nám. Republiky a zejména jeho hranice
- potlačení či zrušení nevhodných prvků, elementů prostoru

VARIANTA 1 – ŠIROKÝ PŘECHOD

K nalezení řešení nás vedla snaha o co nejmenší, ale za to efektní zásah do prostoru náměstí, který by řešil „odříznutí“ starého centra od města silnicí. Zároveň jsme se snažili opětovně definovat prostor náměstí, najít jeho hranice a dát mu jednotný ráz.

Hledání hranice-tvaru náměstí nám ukázalo prostorové rezervy místa a umožnilo umístit blok nové zástavby do prostoru před zvonici. Na tomto místě je v současné době trávník sloužící spíše pro venčení psů či lidí jdoucích po 24 hodině z barů na náměstí. Umístění nové zástavby nám umožnilo dát zvonici s památkem více intimní uzavřený prostor tak, jako stavbám domů z bývalého hradebního opevnění. Rovněž umístění nové budovy vytvořilo severní hranu náměstí a zvýraznilo druhý vstup na Pernštyňské náměstí. V prostoru za novou severní hranou jsou umístěny dva solitérní domy – kostel sv. Bartoloměje a dnešní Střední průmyslová škola, dle našeho názoru již nejsou součástí náměstí.

Spojení prostoru jsme vyřešili širokým přechodem, který vytváří komfortní „chvilkové“ spojení východní a západní strany náměstí.

Pro vytvoření přechodu je nutné:

1. odstranit podchod včetně jeho zastřešení s přirostlou venkovní zahradou.
2. zkrátit parkovací stání před obchodním centrem Grand
3. posunout osazení semaforů na hranu nově definované zástavby
4. zrušit parkovací stání před Komerční bankou

Takto vytvořený prostor navrhujeme sjednotit povrchem náměstí a jednotným mobiliářem. Stávající dlažba náměstí spíše rozdrobuje a zdůrazňuje komunikaci průtahu. Použitý mobiliář je podle našeho názoru esteticky zastaralý a věříme, že jednodušší forma drobného vybavení i autobusových zastávek by dala více vyniknout ornamentům divadla a fasád okolních domů. Propojení mobiliáře a dlažby východní a západní strany náměstí by dokázalo vizuálně prostor sjednotit a díky možnosti „širokého přechodu“ vytvořit pocit opravdového náměstí pro pěší.

VARIANTA 2 – NOVÝ PROSTOR

Tato varianta je odpovědí na hledání nového přístupu v urbánním prostoru, který je provozně naplněn až přeplněn, v našem případě dopravou. Zároveň jsme vycházeli z širších vztahů území, kde vznikem pěšího prostoru nad stávající komunikací náměstí Republiky a ulice Jahnovi vytváříme pěší promenádu kolem historického centra města spojenou s Tyršovými sady a nábřežím Chrudimky. Tento nový prostor zároveň vytváří nové parcely k částečné zástavbě a může se stát živou netradiční promenádou umožňující „nadhled“. Je to razantní zásah, který je experimentem a novým specifickým prvkem v urbanismu města. Je to rovněž výrazné gesto, které má ambici být vedle půlky koně symbolem města, tak jako se stal Mariánský most symbolem nového Ústí nad Labem.

Promenáda je tvořena platformou ve výšce cca 5,25m, která stoupá z Tyršových sadů a napojuje rampami a venkovními eskalátory městské prostory (Smetanovo nám., prostor před divadlem, Komenského nám.). Promenáda je částečně zastavěna spíše drobnou komerční zástavbou (restaurace, kavárny, kanceláře, ...) a zároveň je zde lokalizována zeleň. Promenáda před Prokopovým mostem klesá do zeleného nábřeží Chrudimky, které uzavírá pěší okruh kolem starého města.

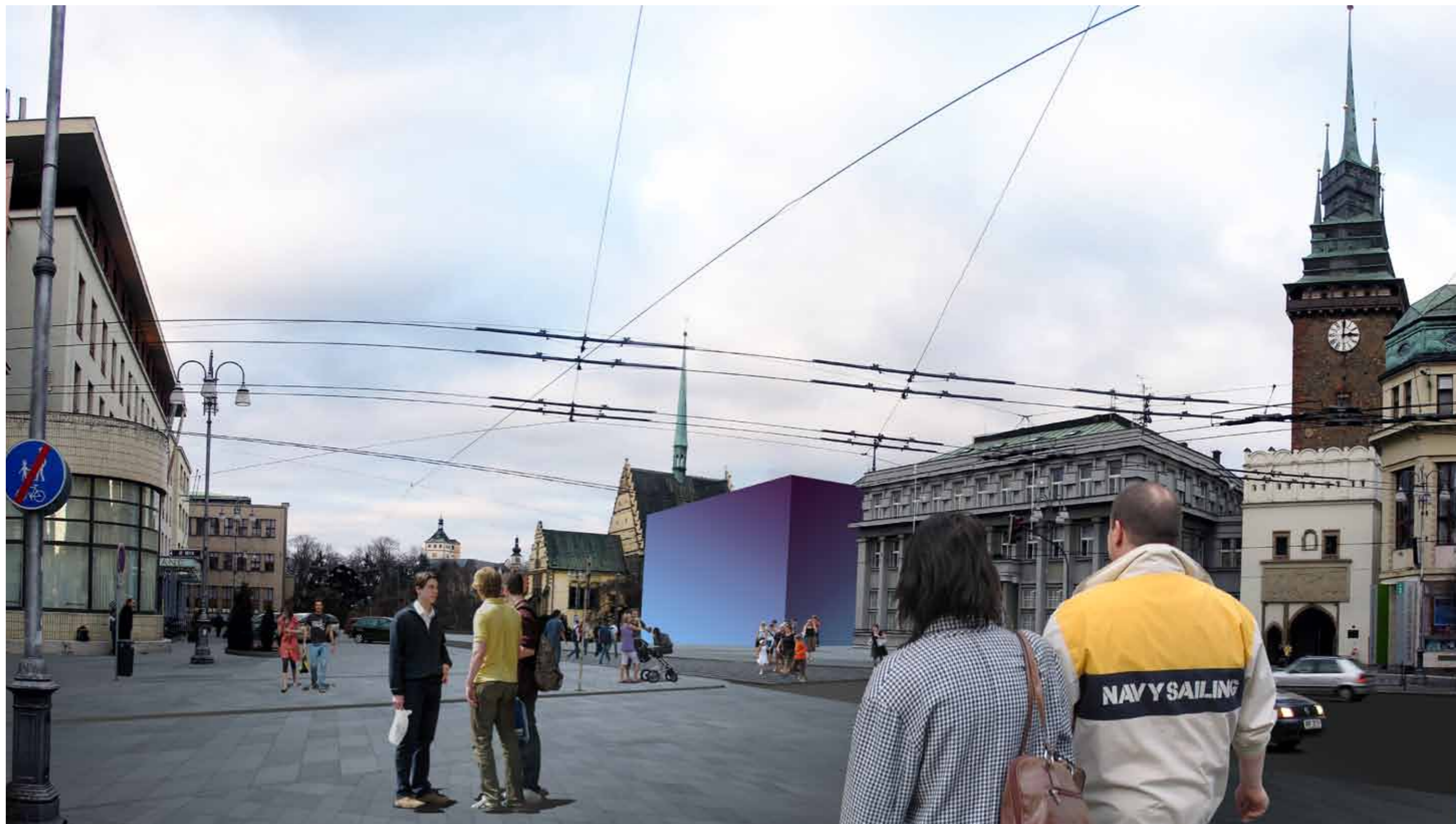
Promenáda je místem setkání, trhů, městských slavností, které neblokují dopravu města a žijí svým životem.

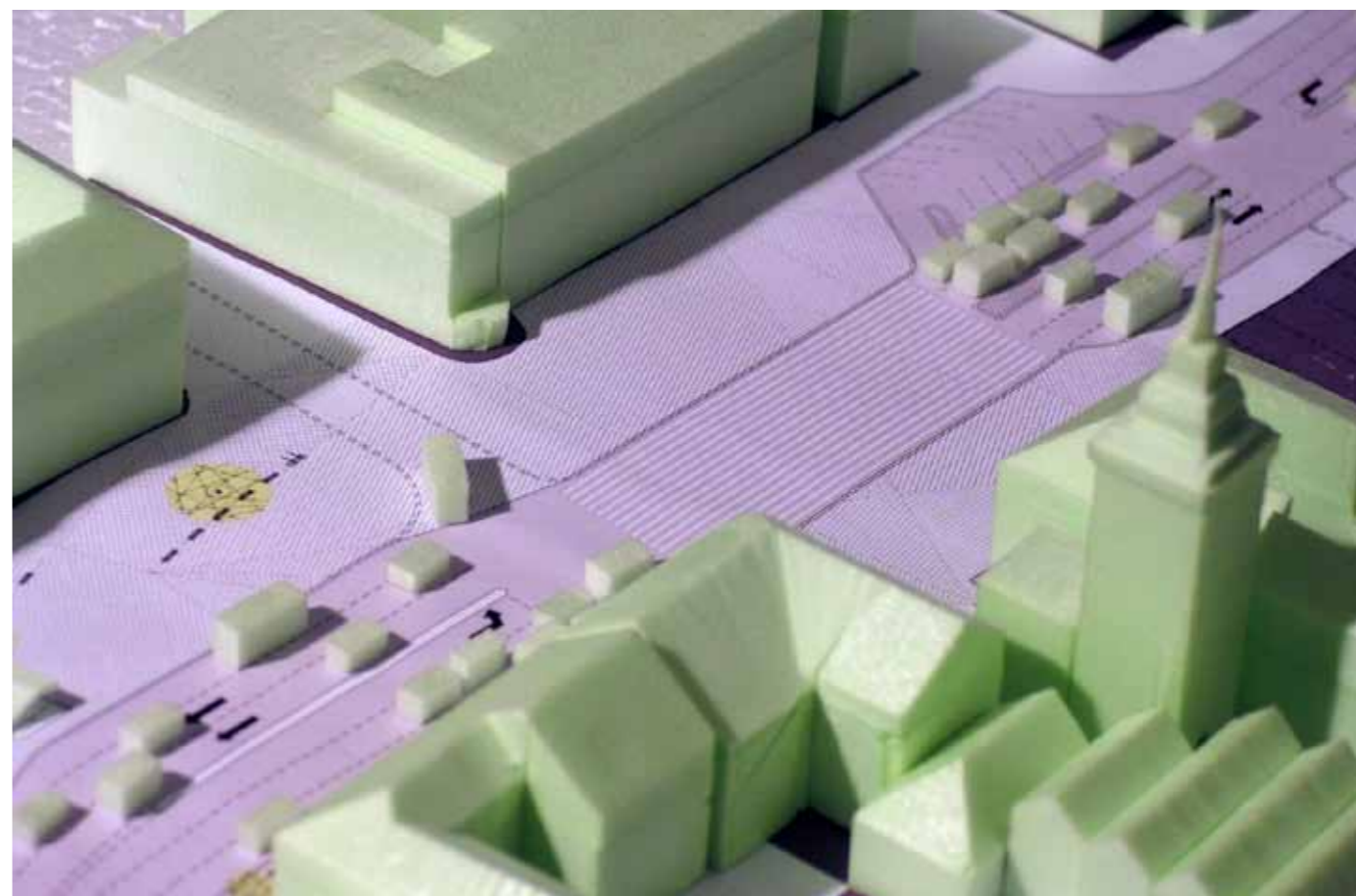
široký přechod →

výkresová dokumentace

široký přechod →

vizualizace / model

nový prostor →

výkresová doku...entace

nový prostor →

vizualizace / model

